

OVERLEVDE: 22-åringen Ursula var hos fotografen bare noen dager før Dresden ble utsløttet av allierte bomber. Og slik så hun ut for 50 år siden, den unge kvinnen som kom levende gjennom brannstormene...

■ Dresden ble kalt «Nord-Europas Firenze». En praktby full av vakre bygninger og kunstsatter. Den hadde ingen militær betydning. Krigen nærmet seg slutten. Da kom hundrevis av allierte fly i bølger innover byen. Gjennom to døgn falt brannbombene, og en tordnende ildstorm forvandlet mennesker og hus til aske og ruiner.

Ursula — en av de få som overlevde

Dresden —
et uhyggelig
50-årsminne

ildstormen

DRESDEN (VG) Ursula Kaiser vandrer langsomt rundt i ruinene av Frauenkirche. Hun minnes domkirken i Dresden slik den var, men hun husker også øyeblikket da byen døde: natten mellom 13. og 14. februar 1945.

Ursula minnes at luftvernesirenene ult, og at byen hun elsket ble til en uhyggelig og glødende ruinhaug i løpet av en natt...

Den allierte terrorbombingen av Dresden er senere blitt kalt en av krigens største forbrytelser. Men 72-åringen som nå, 50 år senere, rusler rundt i ruinene, er ikke enig.

Selv om hun opplevde undergangen på nært hold:

— De som ønsker å stemple de allierte som krigsforbrytere, må aldri glemme at det var Hitler som startet krigen, sier hun.

— De må heller ikke glemme at Hitler senderbombet europeiske byer mange år i forveien. I Dresden fikk tyskerne smake sin egen medisin...

Historisk skamplet

Dresden var «Nord-Europas Firenze». En praktby i nazi-Tyskland, full av fantastiske gamle bygninger og uerstattelige kunstsamlinger.

Den hadde ingen militær betydning, men det som skjedde der, er likevel blitt stående som en skamplet i krigshistorien.

I løpet av ett eneste døgn slapp 1300 britiske og amerikanske bombefly flere tusen tonn brannbomber og sprengbomber over sentrum av Dresden.

Fortsatt vet man ikke hvor mange som døde, for tallene varierer mellom 35 000 og 150 000...

Ursula Kaiser het Ursula Groitzsch den gangen.

Hun var en lykkelig ung kvinne på 22 år, som syntes at livet var skjønt, på tross av kampene som raste i Europa.

For den skjønn by i Sachsen hadde stort sett fått ligge i fred for krigen.

Ursula jobbet i banken på Alt-

markt, det store torget midt i Dresden. Russerne nærmet seg fra øst, og folk ville bringe verdisakene i sikkerhet.

— Vi var livredde for russerne, minnes Ursula.

— Nazistenes propagandister hadde fremstilt dem som primitive «undermenn» som kom for å ta oss, og alle ville vestover — mot briter og amerikanere.

Ursula jobbet i hvelvet. Og klokken 22 om kvelden 13. februar gikk sirenene. De varslet byens undergang.

I løpet av sekunder var byen knust. Og de neste timene falt 650 000 brannbomber og en kvart million sprengbomber over Nord-Europas Firenze.

En enorm brannstorm oppsto. Himmelen glødet rød og oransje i flere døgn, og tusener av mennesker ble til aske — uten at de kom i kontakt med flammene.

Titusener døde av surstoffmangel fordi de enorme brannene, som raste i et område på 15 kvadratkilometer, krevde næring.

Og tusener ble knust under fallende mur og stål.

En bølge vann

I dagene etter angrepet ble over 6000 omkomne brent på torget, fordi det ikke fantes biler som kunne kjøre likene til gravstedene utenfor byen.

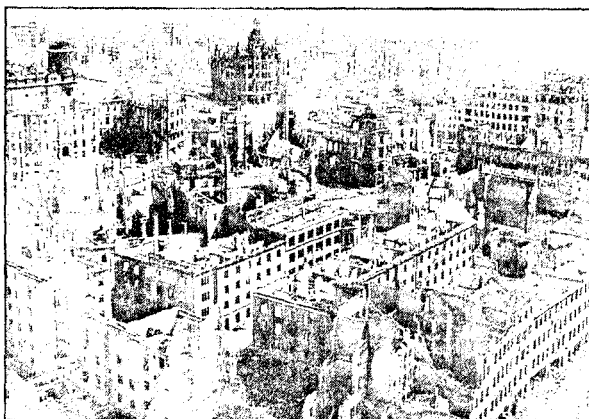
Og midt i dette helvete var unge Ursula. Hun skjønte at byen ble knust fra luften, og hun kjente at det begynte å bli varmt i kjelleren under banken.

Hun kom seg ut — uvitende om at hennes 35 kolleger døde rett bak henne.

— Jeg stormet opp og ut. Det brant, det glødet over alt. Røyken lå tykk, asken sto som en vegg i luften.

Jeg dyppet kåpen min i en bøtte vann, og stormet gjennom flammene. Det brant i klærne mine, det brant i håret mitt...

Og jeg husker at jeg tok fram en lommekniv, klar til å kutte pulsåren min. Jeg ville heller dø på

RUINBYEN: Himmelen glødet rød og oransje i flere døgn. Titusener av mennesker døde i brannstormen, og bare ruinene sto tilbake etter at 900 000 bomber i løpet av to døgn hadde ødelagt 180 000 av byens 220 000 boliger.

Foto: NTB

den måten enn å dø langsomt i flammer og glør. Ursula var en av de få som kom seg levende frem til et «brannbaseng» på Altmarkt-torget. Der lå hun delvis under vann i 10 timer, mens hun sloss med brannstormene om det lille surstoffet som fantes.

Alt hun tenkte på, var å overleve. Mens hun betraktet det groteske, fargesprakende og dødelige skuespillet rundt seg.

Og neste dag vandret hun hjemover. Rundt henne var byen totalt ødelagt. Ruinene brant i dagevis, tusener av døde lå overalt.

— På broen over elven lå hundrevis av lik, som påkledd utstillingsdukker, minnes hun. De hadde omkommet av surstoffmangel.

— Andre steder så jeg mennesker som løste seg opp foran øyene mine og ble til aske og støv.

Og da Ursula kom hjem om kvelden 14. februar, var det bare ett hus igjen i kvartalet. Huset hun bodde i.

Ville dø

Moren sto utenfor — uskadet. Da brøt Ursula sammen, og sa at hun ville dø.

— Alt er ødelagt. Det er ingenting igjen. Jeg orker ikke å leve lenger...

Fru Groitzsch tok sin datter i armene, pekte på det brennende helvete rundt dem, og sa: — Du skal være glad du lever!

Det er bare deg, meg og noen få andre igjen her...

Krigen er for lengst over for Ursula Kaiser. Minnene er der, men Ursula er en sterk kvinne, og hun har lært seg å leve med dem.

Og episoder i etterkrigstiden har preget henne mer. Hun minnes de mange overgrepene fra det Moskva-styrte DDR-regimet, og at hennes kjære mann døde i kommunistenes fengsel allerede i 1952.

— De sa han begikk selvmord i cella, sier hun.

— Men jeg fikk aldri vite at han var arrestert, hvorfor han ble arrestert, og hvor han var.

Så regimet tok vel livet av ham som opposisjonell.

Og i morgen skal Ursula gjenoppleve noen av minnene. Da skal hun være med i 50-årsmarkeringen for en av de grusomste episodene i krigens aller siste dager...

107982

OVERLEVDE: 22-åringen Ursula var hos fotografen bare noen dager før Dresden ble utstøttet av allierte bomber. Og slik så hun ut for 50 år siden, den unge kvinnen som kom levende gjennom brannstormene...

■ Dresden ble kalt «Nord-Europas Firenze». En praktby full av vakre bygninger og kunstsatter. Den hadde ingen militær betydning. Krigen nærmet seg slutten. Da kom hundrevis av allierte fly i bølger innover byen. Gjennom to døgn falt brannbombene, og en tordnende ildstorm forvandlet mennesker og hus til aske og ruiner.

Ursula — en av de få som overlevde

Dresden —
et uhyggelig
50-årsminne

ildstormen

DRESDEN (VG) Ursula Kaiser vandrer langsomt rundt i ruinene av Frauenkirche. Hun minnes domkirken i Dresden slik den var, men hun husker også øyeblikket da byen døde: natten mellom 13. og 14. februar 1945.

Ursula minnes at luftvernesirenene ult, og at byen hun elsket ble til en uhyggelig og glødende ruinhang i løpet av en natt...

Den allierte terrorbombingen av Dresden er senere blitt kalt en av krigens største forbrytelser. Men 72-åringen som nå, 50 år senere, rusler rundt i ruinene, er ikke enig.

Selv om hun opplevde undergangen på nært hold:

— De som ønsker å stemple de allierte som krigsforbrytere, må aldri glemme at det var Hitler som startet krigen, sier hun.

— De må heller ikke glemme at Hitler sendte bombet europaiske byer mange år i forveien. I Dresden fikk tyskerne smake sin egen medisin...

Historisk skamlett

Dresden var «Nord-Europas Firenze». En praktby i nazi-Tyskland, full av fantastiske gamle bygninger og uerstattelige kunstsamlinger.

Den hadde ingen militær betydning, men det som skjedde der, er likevel blitt stående som en skamlett i krigshistorien:

I løpet av ett eneste døgn slapp 1300 britiske og amerikanske bombefly flere tusen tonn brannbomber og sprengbomber over sentrum av Dresden.

Fortsatt vet man ikke hvor mange som døde, for tallene varierer mellom 35 000 og 150 000...

Ursula Kaiser het Ursula Groitzsch den gangen.

Hun var en lykkelig ung kvinne på 22 år, som syntes at livet var skjønt, på tross av kampene som raste i Europa.

For den skjenne byen i Sachsen hadde stort sett fått ligge i fred for krigen.

Ursula jobbet i banken på Alt-

markt, det store torget midt i Dresden. Russerne nærmet seg fra øst, og folk ville bringe verdisakene i sikkerhet.

— Vi var livredde for russerne, minnes Ursula.

— Nazistenes propagandister hadde fremstilt dem som primitive «undermenn» som kom for å ta oss, og alle ville vestover — mot britene og amerikanerne.

Ursula jobbet i hvelvet. Og klokken 22 om kvelden 13. februar gikk sirenene. De varslet byens undergang.

I løpet av sekunder var byen knust. Og de neste timene falt 650 000 brannbomber og en kvart million sprengbomber over Nord-Europas Firenze.

En enorm brannstorm oppsto. Himmelen glød rød og oransje i flere døgn, og tusener av mennesker ble til aske — uten at de kom i kontakt med flammene.

Titusener døde av surstoffmangel fordi de enorme brannene, som raste i et område på 15 kvadratkilometer, krevde næring.

Og tusener ble knust under fallende mur og stål.

En bøtte vann

I dagene etter angrepet ble over 6000 omkomne brent på torget, fordi epidemiene satte inn, og fordi det ikke fantes biler som kunne kjøre likene til gravstedene utenfor byen.

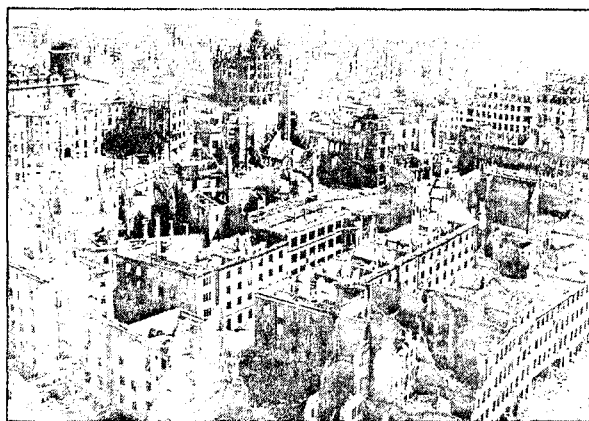
Og midt i dette helvete var unge Ursula. Hun skjønte at byen ble knust fra luften, og hun kjente at det begynte å bli varmt i kjelleren under banken.

Hun kom seg ut — utvidende om at hennes 35 kolleger døde rett bak henne.

— Jeg stormet opp og ut. Det brant, det glødet over alt. Røyken lå tykk, asken sto som en vegg i luften.

Jeg dyppet kåpen min i en bøtte vann, og stormet gjennom flammene. Det brant i klærne mine, det brant i håret mitt...

Og jeg husker at jeg tok fram en lommekniv, klar til å kutte pulsåren min. Jeg ville heller dø på

RUINBYEN: Himmelen glød rød og oransje i flere døgn. Titusener av mennesker døde i brannstormen, og bare ruinene sto tilbake etter at 900 000 bomber i løpet av to døgn hadde ødelagt 180 000 av byens 220 000 boliger.

Foto: NTB

den måten enn å dø langsomt i flammer og glør.

Ursula var en av de få som kom seg levende frem til et «brannbaseng» på Altmarkt-torget. Der lå hun delvis under vann i 10 timer, mens hun sloss med brannstormene om det lille surstoffet som fantes.

Alt hun tenkte på, var å overleve. Mens hun betraktet det groteske, fatgesprakende og dødelige skuespillet rundt seg.

Og neste dag vandret hun hjemover. Rundt henne var byen totalt ødelagt. Ruinene brant i dagevis, tusener av døde lå overalt.

— På broen over elven lå hundrevis av lik, som påkledd utstillingsdukker, minnes hun. De hadde omkommet av surstoffmangel.

— Andre steder så jeg mennesker som løste seg opp foran øyene mine og ble til aske og støv.

Og da Ursula kom hjem om kvelden 14. februar, var det bare ett hus igjen i kvartalet. Huset hun bodde i.

Ville dø

Moren sto utenfor — uskadet. Da brøt Ursula sammen, og sa at hun ville dø:

— Alt er ødelagt. Det er ingenting igjen. Jeg orker ikke å leve lenger...

Fru Groitzsch tok sin datter i armene, pekte på det brennende helvete rundt dem, og sa: — Du skal være glad du lever!

Det er bare deg, meg og noen få andre igjen her...

Krigen er for langt over for Ursula Kaiser. Minnene er der, men Ursula er en sterk kvinne, og hun har lært seg å leve med dem.

Og episoder i etterkrigstiden har preget henne mer. Hun minnes de mange overgrepene fra det Moskva-styrte DDR-regimet, og at hennes kjære mann døde i kommunistenes fengsel allerede i 1952.

— De sa han begikk selvmord i cella, sier hun.

— Men jeg fikk aldri vite at han var arrestert, hvorfor han ble arrestert, og hvor han var.

Så regimet tok vel livet av ham som opposisjonell.

Og i morgen skal Ursula gjenoppleve noen av minnene. Da skal hun være med i 50-årsmarkeringen for en av de grusomste episodene i krigens aller siste dager...

107982